Benlik Kavram? ve Kimlik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Benlik Kavram? ve Kimlik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17532

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Benlik Kavram? ve Kimlik Ölçe?i (BK?Ö), orijinal ad? Self Concept and Identity Measure (SCIM) olan psikolojik bir arac?n Türkçe diline uyarlama çal??mas? sonucunda ortaya ç?km??t?r. Bu ölçek, bireylerin kendilerine dair alg?lar?n? ve kimlik olu?um süreçlerini de?erlendirmeyi amaçlar. Ölçe?in Türkçe versiyonunun geli?tirilmesi, **Emine ?nan** ve **Özden Yalç?nkaya-Alkar** taraf?ndan 2016 y?l?nda gerçekle?tirilmi?tir. Çal??ma, ölçe?in Türk kültürüne uygunlu?unu ve gerekli psikometrik özellikler ta??y?p ta??mad???n? incelemek üzere tasarlanm??t?r. Bu adaptasyon çal??mas?, özellikle bili?sel davran??ç? terapi ve ara?t?rma alanlar?nda benlik ve kimlik yap?lar?n? ölçmek için güvenilir bir araç sunmay? hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler

Benlik Kavram?, Kimlik, Psikometrik Özellikler, Uyarlama, SCIM, Öz Alg?, Psikoloji, Güvenilirlik

Yazarlar

Emine ?nan, Özden Yalç?nkaya-Alkar

Amaç

Benlik Kavram? ve Kimlik Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin **benlik kavram?** ve **kimlik** yap?lar?na ili?kin çok boyutlu de?erlendirmeler yapabilmektir. Bu ölçek, özellikle klinik ve akademik ortamlarda, bireylerin kendilik alg?lar?ndaki farkl?la?malar?, tutarl?l?klar? ve kimlik geli?imlerindeki olas? zorluklar? tespit etmek için kullan?l?r.

Ölçe?in Türkçe'ye uyarlanmas?ndaki spesifik amaç, uluslararas? literatürde kabul görmü? bu yap?y? Türk kültürü ve dil ba?lam?nda geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçebilecek standart bir araç sa?lamakt?r. Böylece, Türkiye'deki ara?t?rmac?lar?n benlik ve kimlik konular?nda uluslararas? düzeyde kar??la?t?r?labilir veriler elde etmesine olanak tan?nm??t?r.

Yap?

Ölçek, psikolojide merkezi bir rol oynayan iki ana benlik kavram? ve kimlik yap?lar?n? ölçmektedir. **Benlik kavram?**, bireyin kendisine dair dü?üncelerini, duygular?n? ve de?erlendirmelerini içerirken; **kimlik**, bireyin toplumsal rolleri, de?erleri ve ya?am amaçlar? etraf?nda olu?turdu?u tutarl? ve bütünle?ik öz tan?mlamay? ifade eder.

Ölçek, muhtemelen çok boyutlu bir yap?y? içermektedir ve benli?in farkl? yönlerini (örne?in, sosyal benlik, akademik benlik, duygusal benlik) ve kimlik geli?im statülerini (örne?in, kimlik ba?ar?s?,

ARABPSYCHOLOGY.COM

moratoryum, ipotekli kimlik) de?erlendiren alt ölçeklere sahip olabilir. Bu yap?, bili?sel ve duygusal bile?enleri birle?tirerek bireyin kendini alg?lama biçiminin derinlemesine anla??lmas?na katk?da bulunur.

Geçerlik

?nan ve Yalç?nkaya-Alkar (2016) taraf?ndan yürütülen uyarlama çal??mas?nda, Türkçe formun yap?sal geçerli?ini test etmek amac?yla çe?itli analizler yap?lm??t?r. Yap?lan analizlerde, ölçe?in orijinal yap?s?yla tutarl? bir ?ekilde ilgili psikolojik yap?lar? ölçtü?ü gösterilmi?tir.

Özellikle **yap? geçerli?i**, Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullan?larak incelenmi? ve ölçe?in teorik olarak beklenen faktör yap?s?n? korudu?u bulunmu?tur. Ayr?ca, **ölçüt ba??ml? geçerlik** kapsam?nda, BK?Ö puanlar?n?n, benlik ve kimlikle ili?kili di?er geçerli ölçeklerle (örne?in, depresyon, anksiyete veya öz sayg? ölçekleri) beklenen yönde korelasyonlar gösterdi?i tespit edilmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, yani ölçüm sonuçlar?n?n tutarl?l??? ve kararl?l???, uyarlama çal??mas?n?n önemli bir bile?enini olu?turmu?tur. Güvenirlik analizleri, ölçe?in iç tutarl?l???n? de?erlendirmek amac?yla **Cronbach Alfa katsay?s?** hesaplanarak yap?lm??t?r.

Çal??mada elde edilen Cronbach Alfa de?erlerinin, ölçek ve alt boyutlar? için kabul edilebilir düzeylerin üzerinde oldu?u rapor edilmi?tir. Yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda homojen oldu?unu ve ölçüm hatas?n?n dü?ük oldu?unu göstermektedir. Ayr?ca, ölçe?in zamana kar?? kararl?l???n? test etmek amac?yla **test-tekrar test güvenilirli?i** çal??malar? da gerçekle?tirilmi? olabilir.

Faktör Analizi

Türkçe Benlik Kavram? ve Kimlik Ölçe?i'nin faktör yap?s?, uyarlama sürecinde detayl?ca incelenmi?tir. Orijinal ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n Türk örnekleminde de sürdürülüp sürdürülmedi?ini belirlemek için **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** kullan?lm??t?r.

DFA sonuçlar?, ölçe?in maddelerinin teorik olarak belirlenen faktörlere uygun bir ?ekilde yüklendi?ini ortaya koymu?tur. Bu analizler, uyarlanan ölçe?in kültürel ve dilsel farkl?l?klara ra?men orijinal ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü korudu?unu ve Türk popülasyonunda geçerli bir ölçüm arac? olarak kullan?labilece?ini desteklemektedir. Faktör yüklerinin yeterli düzeyde olmas?, her bir maddenin ilgili alt boyutu temsil etme gücünün yüksek oldu?unu göstermektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama Ölçe?i (Adaptation)

Format: Genellikle 5'li veya 6'l? Likert tipi derecelendirme (Kaynakta belirtilmemi? olmas?na ra?men, bu tür psikometrik araçlar genellikle bu format? kullan?r.)

Mevcut Diller: Türkçe, Orijinal dili (?ngilizce ya da ba?ka bir dil)

Popülasyon Grubu: Üniversite ö?rencileri ve yeti?kinler (Uyarlama çal??mas? genellikle üniversite ö?rencileri üzerinde yap?l?r.)

Ya? Grubu: Ergenlik dönemi sonras? ve yeti?kinlik

Popülasyon Detaylar?: Psikoloji ve e?itim ara?t?rmalar?nda benlik ve kimlik geli?imini incelemek isteyen geni? bir örneklem. Uyarlama çal??mas?nda muhtemelen üniversite ö?rencileri kullan?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup uygulamas? ?eklinde, öz bildirim yöntemiyle tamamlan?r.

Anahtar Kelimeler

Öz Sayg?, Öz Bildirim, Psikoloji Ara?t?rmas?, Bili?sel Davran??ç? Terapi, Psikometri, Adaptasyon

Yazarlar ve ?leti?im Bilgileri

Sorumlu Yazar: Emine ?nan

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Sa?lanan kaynakta ORCID bilgisi bulunmamaktad?r.

Kurum E-posta Adresleri: einan@ybu.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Sa?lanan kaynakta detayl? yaz??ma adresi bulunmamaktad?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinlerin, orijinal geli?tiriciler ve uyarlama çal??mas?n? yapan yazarlar (?nan & Yalç?nkaya-Alkar) ile ileti?im kurularak sa?lanmas? önerilir. Ticari olmayan akademik ara?t?rmalar için genellikle izin al?nmas? gerekmektedir.

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas?n?n yay?nland??? y?l **2016**'d?r. Ölçe?in uygulanmas? için bir ücret talep edilip edilmedi?i, sorumlu yazar ile ileti?ime geçilerek netle?tirilmelidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bu ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: benlik-kavrami-ve-kimlik-olcegi-toad.pdf

Referanslar

?nan, E., & Yalç?nkaya-Alkar, Ö. (2016). Turkish version of Self Concept and Identity Measure (SCIM): Psychometric properties. *Journal of Cognitive Behavioral Psychotherapies and Research, 5,* 111-118.

Benlik Kavram? ve Kimlik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Bu nedenle, maddeler bu giri?te sunulamamaktad?r. Ölçek maddelerine eri?im için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi veya belirtilen referans makalesinin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM